

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
terviktekst
07.06.2004
Hetkel kehtiv

Vabatahtlike kaasamise juhend vanglas kinni peetavate isikute resotsialiseerimisse ja usulisse tegevusse

Vastu võetud 07.11.2002 nr 72
[RTL 2002, 129, 1875](#)
jõustumine 25.11.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.05.2004	RTL 2004, 71, 1172	07.06.2004

Määrus kehtestatakse «[Vabariigi Valitsuse seaduse](#)» (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401; 58, 608; 95, 843 ja 845; 2000, 49, 302; 51, 319 ja 320; 54, 352; 58, 378; 95, 613; 102, 677; 2001, 7, 16; 53, 305; 59, 358; 94, 578; 100, 646; 102, 677; 2002, 57, 354; 87, 505; 90, 520) § 49 lõike 1 punkti 3 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

Juhendit kohaldatakse vanglas kinni peetavate isikute resotsialiseerimisse ja usulisse tegevusse vabatahtlike isikute (edaspidi *vabatahtlik*) kaasamisele.

§ 2. Vabatahtlike kaasamise eesmärk ja põhimõtted

(1) Vabatahtlike kaasamise eesmärk on:

- 1) korduvkuritegude ärahoidmiseks tagada võimalikult paljude ühiskonnaliikmete osalemine vanglas kinni peetavate isikute resotsialiseerimises;
- 2) anda vanglas kinni peetavale isikule võimalus sõlmida positiivseid vanglaväliseid suhteid ning toetada sotsiaalsete sidemete säilimist ühiskonnaga;
- 3) toetada vanglas kinni peetava isiku sotsiaalset arengut ning edendada tema suhtlemisoskust;
- 4) pakkuda vanglas kinni peetavale isikule usulist tegevust.

(2) Vanglas kinni peetav isik osaleb vabatahtliku pakutavas tegevuses soovi korral.

(3) Vangla juhtkond soodustab vanglas kinni peetava isiku vanglavälist suhtlemist ja vabatahtlike tööd vanglas.

(4) Vabatahtlikul ei tohi olla kokkupuuteid temaga lähedalt seotud või temast sõltuva vanglas kinni peetava isikuga.

§ 3. Vabatahtlike tegevuse korraldamine

(1) Vabatahtlikuna tegutseda soovivate isikute otsimist korraldab mittetulundusühing, kellega vangla on sõlminud koostöölepe selles määruses sätestatud tingimustel (edaspidi *ühing*).

(2) Vangla tagab võimalused planeeritud tegevuseks ning usaldusliku õhkkonna loomiseks vabatahtliku ja vanglas kinni peetava isiku kohtumistel, mis üldjuhul toimuvad ilma vangla teenistuja juuresolekuta.

(3) Vabatahtliku tegevus ja vanglas kinni peetava isiku osalemine selles toimub vangla juhtkonna kinnitatud nõuete kohaselt.

§ 4. Vabatahtlik

Vabatahtlik on isik, kes oma vabast ajast täidab vanglas kinni peetava isiku resotsialiseerumist ja usulist tegevust toetavaid ülesandeid selle eest tasu saamata.

§ 5. Vabatahtlikule esitatavad nõuded

- (1) Vabatahtlikuna võib tegutseda isik, kes vastab järgmistele nõuetele:
  - 1) on vähemalt 18 aastat vana;
  - 2) on vähemalt keskharidusega;
  - 3) ei ole kriminaalkorras karistatud;
  - 4) usulist tööd tegev vabatahtlik peab olema kiriku või koguduse liige ning tal peab olema selle kiriku või koguduse soovitus ja vanglate peakaplani nõusolek tööks vanglas;
  - 5) on kandnud vabatahtlike nimekirja.
- (2) Vangla direktori nõusolekul võib vabatahtlikuna tegutseda isik, kes ei vasta lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud nõuetele.

§ 6. Vangla esindaja

- (1) Vangla direktor määrab ühe vanglateenistujatest vangla esindajaks, kes vastutab vabatahtlike tegevuse korraldamise eest (edaspidi *esindaja*). Vabatahtliku usulise töö korraldamiseks määrab vangla kaplanite seast esindaja vanglate peakaplan.
- (2) Esindaja täidab järgmisi ülesandeid:
  - 1) kavandab ja korraldab vabatahtlike tegevust;
  - 2) selgitab välja vanglas kinni peetavate isikute arvamuse vabatahtlike tegevuse kohta;
  - 3) teavitab vanglas kinni peetavaid isikuid, vanglateenistujaid ning avalikkust vabatahtlike tegevusest;
  - 4) valib uusi vabatahtlikke ja suunab nad tööle;
  - 5) korraldab vabatahtlikele teabepäevi ja väljaõpet;
  - 6) korraldab vangla juhtkonna ja ühingu koostööd;
  - 7) koostab vabatahtlike tegevuse kohta aastaaruande;
  - 8) kaasab loetletud ülesannete täitmisele teisi vanglateenistujaid.

§ 7. Vabatahtliku valimine

- (1) Vabatahtlikuna tegutseda sooviva isiku kohta nõuab vangla järgmisi dokumente:
  - 1) avaldus;
  - 2) passi koopia;
  - 3) haridust tõendava dokumendi koopia;
  - 4) usulist tööd teha sooviva vabatahtliku kohta kiriku või koguduse soovituskiri, mis sisaldab ka vabatahtlikukandidaadi iseloomustust, ning vanglate peakaplani nõusolek.
- (2) Vabatahtlikuna tegutseda soovijate avaldusi menetleb esindaja, kes dokumentidega tutvudes ja vabatahtlikukandidaadiga vesteldes selgitab, kas isik sobib vanglas vabatahtlikuna töötama.
- (3) Kui esindaja leiab, et isik sobib vabatahtlikuks, võtab ta isiku allkirja selle kohta, et vabatahtlikuna tegutsedes täidab isik selle määruse nõudeid.
- (4) Otsuse isiku vabatahtlikuks sobimise ja vabatahtlikukandidaadi väljaõppele lubamise kohta teeb vangla direktor avalduse saamisest alates ühe kuu jooksul. Vangla direktor teavitab otsusest ühingut.

§ 8. Vabatahtlikukandidaadi väljaõpe

- (1) Pärast § 7 lõikes 4 nimetatud otsuse tegemist korraldab vangla vabatahtlikukandidaadi väljaõppe enne isiku vabatahtlikuna tegevuse alustamist.
- (2) Väljaõpe hõlmab loenguid vangla tööd reguleerivatest õigusaktidest, sealhulgas vangla sisekorrast ning vabatahtliku õigustest ja kohustustest.
- (3) Ühing korraldab vabatahtlikukandidaadile väljaõppe juhul, kui see on määratud koostööleppes.

§ 9. Vabatahtlike nimekiri

- (1) Kui isik on läbinud vabatahtlikukandidaadi väljaõppe ja vangla direktor on otsustanud tema vabatahtlikuna tööle lubamise, kantakse isik vangla peetavasse vabatahtlike nimekirja ja vangla direktori loal väljastatakse talle sissepääsuluba väljaõppe lõppemisest alates kahe nädala jooksul. Vangla direktor teavitab otsusest ühingut.
- (2) Vabatahtlike nimekiri sisaldab vabatahtliku kohta järgmisi andmeid:
  - 1) ees- ja perekonnanimi;
  - 2) ühing, mille kaudu või liikmena vabatahtlik vanglas tööle asub;
  - 3) vangla nimetus.

(3) Vabatahtlike nimekirja muutmisest teavitab vangla direktor Justiitsministeeriumi vanglate osakonda.

§ 10. Vabatahtliku tegevuse vormid

(1) Vabatahtliku tegevuse vormid on individuaaltöö ja rühmatöö.

(2) Individuaaltööd tehakse korrapäraselt. Individuaaltöö aeg kooskõlastatakse esindajaga.

(3) Rühmatöö eesmärk ja tegevuskava kooskõlastatakse esindajaga.

(4) Rühmatööna nähakse ette:

1) valitud teemale keskenduv vestlusring;

2) loeng või koolitus;

3) usutalituse või muu usuüritus;

4) punktides 1–3 nimetatud ühistegevus, kuhu võib kaasata ka vanglateenistujaid või muid isikuid.

(5) Rühmatööks võib selle laadist sõltuvalt ette näha kindla aja ja töös osalejate kindla arvu. Rühmatööd võib teha ka korrapäraselt kogunevas avatud rühmas, mille tegevuses võivad soovi ja võimaluse korral osaleda kõik vanglas kinni peetavad isikud.

(6) Kui vabatahtlik ei saa kokkulepitud kohtumisele tulla, teeb ta selle vanglas kinni peetavale isikule esindaja vahendusel aegsasti teatavaks.

§ 11. Vanglas kinni peetava isiku õigused seoses vabatahtlike tegevusega

Vanglas kinni peetaval isikul on õigus:

1) taotleda vabatahtlikuga kohtumist;

2) taotleda uue vabatahtliku nimetamist;

3) jääda vabatahtlikuga suheldes anonüümseks.

§ 12. Vabatahtliku õigused ja kohustused

(1) Vangla tagab vabatahtlikule sissepääsu vanglasse ja vanglas kinni peetava isikuga kohtumiseks sobiva ruumi kasutamise kokku lepitud ajagraafiku kohaselt.

(2) Vabatahtlik lähtub oma tegevuses vangla tööd reguleerivatest õigusaktidest.

(3) Vabatahtlikul on keelatud vanglasse ja sealt välja toimetada esemeid ja aineid, mida vabatahtliku töös ei vajata.

(4) Vabatahtlik hoiab oma tegevuse ajal ja pärast seda saladuses vanglas kinni peetavat isikut ja tema olukorda puudutavaid andmeid ning talle teatavaks saanud muud konfidentsiaalset teavet.

(5) Vabatahtlikul on õigus jääda vanglas kinni peetava isikuga suheldes anonüümseks.

§ 13. Vabatahtliku tegevuse lõpetamise alused

(1) Vabatahtliku tegevus vanglas kinni peetava isikuga lõpeb:

1) vanglas kinni peetava isiku soovil;

2) vabatahtliku soovil;

3) usutööd tegeva vabatahtliku puhul vanglate peakaplani põhjendatud otsusega;

4) vangla direktori põhjendatud otsusega.

(2) Vabatahtliku tegevus vanglas lõpetatakse:

1) vabatahtliku soovil;

2) vangla direktori põhjendatud otsusega;

3) usutööd tegeva vabatahtliku puhul vanglate peakaplani põhjendatud otsusega.

§ 14. Tegevuse lõpetamine omal soovil

Kui vabatahtlik soovib oma tegevuse vanglas lõpetada, teeb esindaja vabatahtliku kirjaliku avalduse alusel vangla direktorile ettepaneku kustutada vabatahtlik vabatahtlike nimekirjast ja tunnistada kehtetuks vabatahtliku sissepääsuluba.

§ 15. Tegevuse lõpetamine vangla direktori otsusega

(1) Vangla direktor võib kustutada vabatahtliku vabatahtlike nimekirjast ja tunnistada vabatahtliku sissepääsuloa kehtetuks, kui vabatahtlik ei ole täitnud oma kohustusi või on muul viisil osutunud sobimatuks tegutsema vanglas vabatahtlikuna.

(2) Vabatahtlike nimekirjast kustutamise kohta saadab vangla direktor vabatahtlikule viivitamatult põhjendatud kirjaliku teate.

§ 16. Tegevuse lõpetamine vanglate peakaplani otsusega

(1) Vanglate peakaplan võib lõpetada vabatahtliku tegevuse vanglas, kui vabatahtlik on rikkunud vaimulikeetikat või oikumeenilise töö põhimõtteid, või kui vabatahtlik ei ole Eesti Vabariigis registreeritud usuorganisatsiooni liige või kui kiriku või koguduse juht võtab oma soovitusel tagasi.

(2) Oma otsusest teatab vanglate peakaplan viivitamatult vangla direktorile, kes kustutab vabatahtliku vabatahtlike nimekirjast ja tunnistab vabatahtliku sissepääsuloa kehtetuks.

§ 17. Aruandlus

(1) Vangla direktor esitab Justiitsministeeriumile vabatahtlike tegevuse aastaaruande iga aasta 1. veebruariks.

(2) Aastaaruanne sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) vabatahtlike arv;
- 2) ülevaade vabatahtlike tööst;
- 3) nende valdkondade loetelu, kus vabatahtlike tegevus on kõige tõhusamalt aidanud täita vangistuse eesmärke;
- 4) vabatahtlike kaasamisega seotud põhiprobleemide loetelu;
- 5) ettepanekud vabatahtlike kaasamise korralduse parandamiseks.

§ 18. Vabatahtlike sõidukulude hüvitamine

(1) Vangla võib vajadusel hüvitada vabatahtlikule vabatahtliku tööga seotud sõidukulud eelnevalt kokkulepitud summa ulatuses ja esitatud kuludokumentide alusel.

(2) Taotlus sõidukulude hüvitamiseks koos kulusid tõendavate dokumentidega esitakse üks kord kuus vabatahtlikele vanglapoolseks esindajaks määratud teenistujale.

(3) Kulud hüvitatakse ühe kuu jooksul peale vastava taotluse esitamist vanglale.
[RTL 2004, 71, 1172- jõust. 07.06.2004]